

siden 1892—96—98 og saaledes havde set, at Arbejdslønnen var skruet op til unaturlig Højde, og Ministeren konkluderede saaderhen, at den høje Arbejdsløn har medført Dyrtiden, navnlig skulde den have været den egentlige Aarsag til Fordyrelsen i Huslejen. Det spiller en meget stor Rolle, naar der i Rigsdagen forhandles om Lønningsforbedring, om man da, naar der fra forskellig Side paastaas, at de Lønninger, Statsfunktionærerne have, ere forringe i Forhold til de Samfundslags Stilling, der omgive dem, saa kan staa op og med Rette sige, at Arbejdslønnen er naaet op til en unaturlig Højde, og at de derfor ingen Anledning er til at se med Velvillie paa disse Bestræbelser. Det er ganske naturligt, at hvis det var saaledes, maatte der findes et meget stort Antal Mennesker ikke alene i vort Land, men i alle Lande, der saa ganske forkert paa Forholdene. Jeg har den Ære at være Formand for en Organisation, der tæller over 80,000 Medlemmer. En af vore væsentligste Bestræbelser er den at holde Arbejdslønnen paa Højde med Tidsforholdene. Den nuværende Arbejdsløn er i det hele Resultatet af denne Organisations Bestræbelser, og vi mene derigennem at have gjort noget godt og at have bidraget til en bedre Fordeling af Samfundets Goder og derigennem at have gavnet hele Samfundet. Nu kommer den ærede Minister og siger, at det er en ganske unaturlig Højde, Lønnen er skruet op til, og jeg spørger mig da: Forholder det sig saaledes? Er Forholdet det, at Arbejdsklasserne i vort Samfund leve i Sus og Dus og have i Overflod baade paa det ene og det andet Omraade, medens de stakkels Kapitalister maa sulte og lide Nød?

Nej, saaledes tror jeg ikke, det er. Den ærede Minister, der sikkert kender Forholdene bedre, naar Talen er om Landarbejdere, end naar Talen er om Industri og Haandværkere, vil vel ikke paastaa, at vore Landarbejdere ere saaledes stillede, at han eller hans Standsfæller ønske at bytte med dem. Arbejdslønnen er ganske sikkert stegen, og det har været nødvendigt, fordi Livsfornødenhederne ere stegne; men man kan anføre en Række af Eksempler paa, at det ikke har hatt nogen som helst Indflydelse i Retning af at gøre vort Samfund fattigere eller forringe Indtægterne for de øvrige Samfundsklasser. Jeg skal tage enkelte Eksempler. I Kjøbenhavn er Skatteydernes Antal for 1899 — det sidste Aar, for hvilket der foreligger Regnskab — opført til 62,000 med en sam-

let Indtægt af 160 Millioner Kr. Af disse 62,000 have 52,000 under 2,400 Kr., tilsammen en aarlig Indtægt af 61 Millioner Kr., medens Resten, de 10,000, der have over 2,400 Kr. og helt op til flere Hundrede Tusinde, have en samlet Indtægt af 99 Millioner Kr. Der er altsaa alligevel en ganske klækkelig Indtægt til det lille Mindretal, og det til Trods for, at vi her gaa ud fra Skatteyderne, og at man i den sidste halve Snes Aar har beskattet Arbejdsklassen i højere Grad end tidligere, og Arbejderne faktisk have faaet større Indtægter end tidligere — de have med det samme ogsaa faaet større Udgifter — og de komme derved til at figurere paa Skatteministerens. Naar man undersøger Gennemsnittet af Skatteindtægterne i Kjøbenhavn i de sidste 30 Aar, er der ikke desto mindre næsten ikke foregaaet nogen Forskydning; det vil med andre Ord sige, at Gennemsnitsindtægten holder sig omkring 2500 Kr. Hvis Forholdet var det, at det var farligt at betale den højere Arbejdsløn, fordi man ved at give mere til Arbejderklassen vilde bevirke, at de øvrige Samfundsklasser fik mindre, vilde det betyde, at der ikke blev den store Forskel, som der nu viser sig at være mellem de samlede Indtægter for det store Flertal og den meget store samlede Indtægt for den Sjettedel af Skatteyderne, jeg nys nævnede. Følgen vilde ogsaa blive den, at Gennemsnitsindtægten gik nedad, men den er tværtimod gaaet lidt opad. Jeg tror altsaa, man vil have meget ondt ved at paastaa, at den højere Arbejdsløn paa noget Punkt har bidraget til at gøre vort Samfund fattigere. Det viser sig ogsaa i de sidste Aar af de kommunale Regnskaber, at Fattigbyrden er gaaet ganske betydeligt nedad. Det er endogsaa saaledes, at man kan sige, at, efter at vi have faaet Alderdomsforsørgelsesloven, har det været en ren Gevinst for vore Landkommuner. Det hænger naturligvis sammen dermed, at naar man gør Arbejdsklassens Stilling bedre, vil den ogsaa bedre være i Stand til at klare sig uden offentlig Hjælp. Men det er dog virkelig en Gevinst for Samfundet og intet Tab. Der-til kommer, at naar der er Tale om Arbejdslønnen, kan den ikke kaldes noget Tab. Arbejdslønnen er den Del af Produktionsudbyttet, som gaar til Arbejderne, men ikke for at blive hos disse, men for atter at omsættes for at skaffe Arbejderne deres Livsfornødenheder. Det er da klart, at jo større Kapital, der gaar ind i det almindelige Forbrug, des større Forretning bliver der ogsaa for de næringsdrivende, og